

TLAČOVÁ SPRÁVA č.14 - sezóna 2016/2017

S riaditeľmi opery a činohry o starom a novom roku

Milan Antol: Záver roka bol pohladením duše

Činoherný súbor Štátneho divadla Košice má za sebou úspešný rok. Každá z piatich premiér prinisla do repertoáru nielen viac ako zaujímavé a skvelé tituly, ale umožnila hercom naplno rozvinúť svoje umenie. Uplynulý rok 2016 hodnotíme s riaditeľom činohry Milanom Antolom.

Aký bol rok 2016 z pohľadu riaditeľa činohry?

Rok 2016 sme naladili s vysokými umeleckými ambíciami výberom titulov, ktoré sme premiérovali. Naše ambície mali vždy na pamäti viacero očakávaní, či už z pohľadu odbornej verejnosti alebo s ohľadom uviesť také tituly, ktoré naplnia umelecký rast jednotlivých členov súboru činohry a určite nie v neposlednom rade nás viedla aj spokojnosť širokej diváckej verejnosti. Práve divákom našich predstavení patrí vďaka za to, že stoja pri nás a stále vo väčšej miere navštevujú predstavenia činohry.

Čo vás v roku 2016 úprimne potešilo a čo možno naopak vyvolalo vrásky?

Teším sa, že sme hneď na začiatku roka úspešne uviedli inscenáciu Kto sa bojí Virginie Woolfovej. Bola to náročná práca ale herci a režisérka pripravili skvelú inscenáciu. Úspešná dramtizácia a inscenácia románu Alberta Moraviu Rimanka dala príležitosť mladým členom súboru, ale aj starší kolegovia sa hrdinsky popasovali s náročnými úlohami. Návrat Ľuboša Záhona do veľkej postavy v Zellerovej hre Otec bol pre mňa veľkým sviatkom. Tešila ma príprava inscenácie Maškaráda a držím jej palce. A záver roka bol pre mňa pohladením duše. Inscenácia hry Moje baby napĺňa nielen moje očakávania od skvostnej činohry. Vďaka režisérke a trom perfektným hereckým výkonom mojich báb. Teším sa, že súbor v závere roka pracoval vo svojom plnom počte vďaka návratu našich mamičiek z materskej dovolenky. Pri tvorivej práci sa vždy objavia rôzne situácie a niekedy aj také, ktoré si žiadajú intenzívnejšiu pozornosť a veľkú dávku diplomacie. Som rád, že sme prekážky prekonali so ctou, že nás posilnili pre budúce obdobie. Vďaka Bohu za tento súbor činohry. Je to pestrofarebná zostava osobností a teším sa, že som s nimi bol v roku 2016. Niekedy zosmutniem pri porovnávaní odmien hercov za ich náročnú prácu u nás a inde, napríklad v zahraničí, ale aj v tomto prípade sa moja vráska po ostatnom roku aj keď len trošku, predsa zmenšila.

Aký bude rok 2017 v činohre? Čo by sa malo naplniť a urobiť, aby bol spätný pohľad na jeho konci príjemný a potešujúci nielen pre divadelníkov, ale aj tých najdôležitejších - divákov?

Želám si, aby v žiadnom momente rok 2017 nebol horší. Aby inscenácie, ktoré premiérovo pripravujeme, boli úspešné. Robíme pre to všetko, čo je v našich silách. Našli sme skvelých režisérov, ktorí majú záujem s nami spolupracovať a tento záujem sa rozširuje a zmnožuje. Našli sme zaujímavé inscenácie. Opodstatnené signály, ktoré prichádzajú z rôznych strán a týkajú sa našej práce sa budeme usilovať citlivo a účelne brať do úvahy. Musíme sa snažiť hľadať prostriedky na zvyšovanie nárokov na našu umeleckú prácu prostredníctvom inscenácií ako aj workshopov, zvyšovať a modernizovať technickú výbavu umelcov a priestorov. Musíme sa naďalej usilovať dostávať umeleckú a inú prácu v divadle vyššie, medzi dôležité činnosti v spoločnosti aj prostredníctvom finančného ohodnocovania umelcov a iných pracovníkov divadla.

K. Kevický: Opera má za sebou historický rok

Svojim spôsobom historický a zároveň veľmi úspešný rok má za sebou aj opera Štátneho divadla Košice. V rozhovore na prelome rokov o tom hovorí jej riaditeľ Karol Kevický, ktorý naznačil aj to, že rok 2017 by mohol byť pre Košice opäť prelomový, vďaka pripravovaným titulom, ale aj hosťom, ktorí sa budú podieľať na ich príprave a budú v nich účinkovať.

Aký bol rok 2016 z pohľadu riaditeľa opery?

Rok 2016 bol pre operu z pohľadu zvolených titulov veľmi úspešný a svojim spôsobom historický. S operou Alcina od Georga Friedricha Händela sa operný súbor prezentoval v úplne inej polohe, v akej sú naši diváci zvyknutí. Uviesť barokovú operu so všetkými interpretačnými nárokmi, ktoré sa v dnešnej dobe berú už ako samozrejmosť, nebolo jednoduché a istým spôsobom trúfalé. Potenciál našich umelcov ma však presvedčil, že tento titul na dosky košického divadla určite patrí a hudobníci a speváci sú schopní interpretovať diela starých majstrov na mimoriadne vysokej úrovni. Nakoniec, superlatívy odbornej kritiky hovoria za všetko. Druhým počinom roku 2016 bola iniciatíva košického divadla na vznik novej pôvodnej slovenskej opery Bohom milovaný z pera skladateľa Mariána Lejavu. Svojim spôsobom môžeme hovoriť o historickej udalosti, ktorú si však všimlo len pár zanietencov a sčasti odborná kritika. Napriek tomu, že inscenovanie nových opier má svoje úskalia a divácke zázemie v tomto smere nie je „masové“, domnievam sa, že je našou povinnosťou v určitých periódach uvádzať a nasadzovať do repertoáru aj tento druh umenia. Žiaľ, naša spoločnosť nie je natoľko vyspelá, aby to patrične ocenila a na Slovensku neexistuje takmer žiadna podpora a zázemie v rámci orientácie na podobný druh umenia. Je len veľmi ťažké niečo podobné uskutočniť a o tomto dramaturgickom počine dať vedieť v širšom celospoločensko-kultúrnom kontexte. V tomto smere absolútne zlyhávajú dramaturgie verejnoprávnej televízie či rozhlasu, ale celá problematika je samozrejme ďaleko širšia. V každom prípade – napriek všetkým rizikám – považujem uvedenie tohto diela ako malý zázrak a pokladám ho zo svojho pohľadu za veľmi úspešný, potrebný a prospešný. Poslednou udalosťou roku 2016 bolo uvedenie slávnej opery Bohéma, ktoré sa teší veľkému diváckemu záujmu a k našej obrovskej radosti je hojne navštevované a úspešné. Pochopiteľne, v spomínanom roku mi urobili radosť aj mnohé bežné reprízové predstavenia, výkony našich umelcov a tiež Novoročný a Vianočný koncert.

Čo vás v roku 2016 úprimne potešilo a čo možno naopak vyvolalo vrásky?

Čiastočne som na túto otázku odpovedal už v predchádzajúcej odpovedi. Najviac ma bolí naša nekultúrnosť, náš nezujem o riešenie problémov v kultúre a celkový stav jej financovania. Samozrejme je to problém celospoločenský a nedá sa vyriešiť mávnutím čarovného prútika. Taktiež je mi ľúto istých diváckych predsudkov a zaužívaných názorových kliše na to, ako by mala vyzerať operná inscenácia, a akási nezmyselná tvrdohlavosť pripustiť aj iný názor a pohľad na dané dielo či bazírovanie na predstave a idealizovaní si jednotlivých titulov. A do tretice by som snád spomenul to, že si veľakrát nevieme vážiť našich umelcov, ktorých máme v Košiciach. Nevieme ich prezentovať v širšom celoslovenskom kontexte, nedokážeme alebo nevieme oceniť ich schopnosti a podceňujeme ich pôsobenie na materskej scéne. Domnievam sa, že si zaslúžia ďaleko väčšiu pozornosť akú im doposiaľ venujeme a tiež veľkú úctu a obdiv za to, čo dokážu v rámci svojej profesie priniesť na javisko a odovzdať divákovi. Budme úprimní, mnohokrát takéhoto umelca pre seba objavíme až vtedy, keď z Košíc odíde a vráti sa späť až po rokoch – žiaľ, v histórii nášho divadla sa to stalo neraz. Na druhej strane som veľmi potešený z verných a prajných divákov a z návštevnosti, ktorá pomaly z mesiaca na mesiac narastá. Mám radosť a nesmierne si vážim diváka, ktorý prichádza do divadla bez predsudkov, a ktorý nám zostáva verný aj v časoch, keď sa nie všetko darí tak, ako by si predstavoval. Radosť mi robia aj kolegovia, ktorí neustále na sebe pracujú, zdokonaľujú sa a dychtia po nových umeleckých výzvach, ktoré ich samých, ako aj celý operný súbor, posúvajú stále vyššie a vyššie, pretože každý kolektív je úspešný podľa toho, aký

silný je jeho najslabší článok. Mám samozrejme radosť aj z toho, že máme ročný plán a dlhodobý dramaturgický plán, čo nám umožňuje komunikovať s režisérmi, dirigentmi a umelcami vo veľkom časovom predstihu, čím sa zvyšuje šanca na spoluprácu so zaujímavými a atraktívnymi hosťami, a v neposlednom rade mám radosť aj s pozvaní, ktoré sme dostali na operné festivaly do Soprone a do Prahy.

Aký bude rok 2017 v opere? Čo by sa malo naplniť a urobiť, aby bol spätný pohľad na jeho konci príjemný a potešujúci nielen pre divadelníkov, ale aj tých najdôležitejších - divákov?

V opere nás v roku 2017 čakajú predovšetkým zaujímavé tituly a hostia. Tým hlavným budú samozrejme pripravované premiéry operných titulov, ale aj Novoročné a Vianočné koncerty so zaujímavou dramaturgiou a hosťami. Vo februári nás čaká opereta Noc v Benátkach v atraktívnom obsadení a so zvučnými menami našich hostí. V máji zažije košická opera ďalší zo svojich dramaturgických míľnikov - a síce historicky prvé slovenské uvedenie opery Richarda Wagnera Vily v nádhernej výprave a v réžii Lubora Cukra pod dirigentskou taktovkou skvelého Roberta Jindru - v hlavných úlohách sa predstavia okrem slovenských aj zahraniční hostia, ktorých sme nemali doposiaľ možnosť ešte v Košiciach vidieť. Poslednou opernou premiérou roku 2017 bude v októbri Verdiho Fastaff, ktorého naštuduje veľká režisárska osobnosť (známa skôr z filmového prostredia) Jiří Menzel. V hlavnej úlohe Falstaffa budeme mať možnosť vidieť vynikajúceho Petra Mikuláša a operu hudobne naštuduje Martin Leginus. Myslím, že rok 2017 bude pre nás umelcov zaujímavý a pre diváka mimoriadne atraktívny. Osobnosti, ktoré sa chystajú prísť do Košíc budú zárukou vysokej umeleckej úrovne a ja verím - a nesmierne si to prajem - aby sa všetky naše očakávania naplnili a spokojní boli nielen umelci, ale predovšetkým naši vzácní a drahí diváci.

10. januára 2017

Svjatoslav Dohovič